

HOMILIE EERSTE ZONDAG VAN DE ADVENT – A 2010

De eerste kaars op de stronk van Jesse is zojuist ontstoken. Deze eerste kaars is bedoeld om onze aandacht te richten op het Licht dat straks gaat blinken en schitteren in de stal van Betlehem. Maar zijn we er wel mee bezig? In de komende week wordt onze aandacht opgeëist door de goedheiligman. Om die man zijn werk te laten doen, moet er gewinkeld worden, rijmpjes bedacht en surprises ingepakt worden. Het staat er ook zo realistisch in het evangelie: Terwijl de mensen niets vermoedend bezig zijn met hun eigen besognes: met huwen en uitgetrouwde worden, met de kleine verlangens, met de vraag: wat zou ik voor die kunnen kopen? of wat zal ik op Kerstmis koken? Of wordt je bezig gehouden door die kleine verlangens van de familiekring, waar ruzies moeten worden bijgelegd, opdat het toch nog enigermate kerstmis kan worden? Wij zijn bezig met onze eigen besognes, waarbij we de toekomst naar onze handen trachten te zetten.... En dan, plotseling, onverwacht, doet zich iets voor dat heel onze plannen doorkruist. Zoals op die dag 'waarop Noach de ark binnenging en de zondvloed kwam en allen wegrukte'. Ook nu kunnen mensen zich door de feiten overvallen voelen. Onverwachte gebeurtenissen.

Wij denken bij advent aan leuke dingen. Is het niet bangmakerij van Jezus vandaag? Niemand heeft zin om zich bang te laten maken. Maar toch: in ieders leven kunnen gebeurtenissen plaats vinden die een streep trekken door onze berekeningen. Ziekte, een ongeluk, relatieproblemen. Er zijn inderdaad altijd ook mensen die bang zijn voor dingen die mogelijkwijze zouden kunnen gebeuren. "Afkloppen," zegt men dan gauw, bang voor de overmoed gestraft te worden. Wij zijn eerder jaloers op de zorgeloze mensen, die gewoon van ene in de andere dag leven en denken: "Als het moeilijk wordt, dan zien we wel hoe het afloopt."

Jezus roept vandaag op tot waakzaamheid. Is Jezus dan zo'n angstige persoon, die zwaar aan het leven tilt? Terwijl wij liever denken: Waarom je druk maken? We zien wel en we proberen er het beste van te maken. Maar // als het nu toch eens om levensbeslissende gebeurtenissen gaat? Om geluk bepalende voorvallen die niet meer zijn terug te draaien? Het gaat om de belangrijkste dingen, die vaak verscholen liggen onder een oppervlak van schone schijn, verborgen achter een opgetrokken façade, achter een gespeeld geluk. En op zekere dag spat de zeepbel uit elkaar. Het is niet meer terug te draaien.

Daarentegen zijn het levenscheppende zaken die geluk mogelijk maken. De laatste dingen zijn meestal de beslissende dingen, terwijl wij ons zo vaak enkel bezig houden enkel met de gewone dingen van elke dag, met huisje, boompje, beestje. Niet voorbereid op tegenslag.

Jezus wil ons niet bang maken, maar Hij roept op om niet enkel oppervlakkig te blijven leven van de ene in de andere dag, gelijkvloers te denken en te leven als mensen die niets vermoedend afwachten? Consumptief, hebzuchtig?

Waakzaamheid is de fijngevoeligheid om oog te hebben voor de beslissende dingen in ons leven. Ook om ons heen kunnen beslissende gebeurtenissen plaats vinden. Maar: Hebben we wel in de gaten wat er om ons heen gebeurt? Zien wij wel de eenzaamheid na dat sterfgeval? Zien wij wel de angst na dat slechte bericht van de dokter? Of dat iemand voelt dat zijn krachten verzwakken?

Waakzaamheid: dat is een oproep om oog te hebben voor de kostbaarheid van het leven. Leven wordt pas kostbaar als het tot een vreugde wordt. Het kenmerk van louter plezier is de kortstondigheid, terwijl vreugde draagt je leven en maakt je dankbaar. Leven wordt pas kostbaar als wij ons door verdriet niet laten neertrekken in een diepe treurnis, maar het verdriet een periode is waarin hoop en vertrouwen kunnen ontluiken. Plat realisme staat haaks op wat Jezus ons is komen brengen en leren.

Juist in de Advent wordt de hoop in ons aangewakkerd. Da advent is een tijd, dat wij uitgedaagd worden te hopen en te vertrouwen, waartoe de eerste lezing ons uitdaagt: *"Op het einde der dagen zal de berg waarop de tempel van de HEER staat, oprijzen boven alle bergen en uitsteken boven alle heuvels. Alle volkeren zullen erheen stromen en talloze naties erheen trekken." "Zij zullen hun zwaarden omsmeden tot ploegijzers, hun speren tot sikkels. "Geen volk zal nog het zwaard trekken tegen een ander, en niemand zal nog leren oorlog voeren."*

Durven wij zo te hopen of te vertrouwen? Wordt deze hoop in ons hart geboren? Gaan wij zo kerstmis vieren? Of is onze enige uitroep: wat gaat een jaar snel voorbij, want het is binnenkort weet kerstmis.

Jezus wil door zijn oproep tot waakzaamheid ons niet bang maken: het gaat om aandacht voor de inhoud van ons menszijn. Het gaat om de beslissende zaken. Amen.